

Obsah

Obsah	5
I. Část	10
Úvod k závislosti na alkoholu (J. Skála)	11
Úzus, misúzus, abúzus (J. Skála)	17
Biologie alkoholu (K. Hampl)	21
Fyzikálně chemická charakteristika etanolu	21
Endogenní etanol	21
Kinetika etanolu	22
Hladina etanolu v krvi	23
Metabolismus etanolu	24
Etanol a buněčné membrány	26
Etanol a prostaglandiny	29
Etanol a neurotransmitery	29
Etanol a endorfiny	30
Etanol a psychické funkce	30
Teorie patogeneze závislosti (L. Kubička)	33
Psychosociální teorie	33
Psychologické výklady	34
Sociálně psychologické výklady	36
Sociologické přístupy	37
Přístupy kulturní antropologie (etnografie)	39
Biologické teorie (K. Hampl)	40
Genetická teorie	40
Hypotéza o endogenním etanolu	41
Enzymová teorie	41
Neurotransmitterová teorie	42
Dopamin endorfinová teorie	42
Tribulin serotoninová teorie	43
Vazopresinová hypotéza	43
Antimonová hypotéza	43
Diagnóza abúzu a závislosti (J. Skála)	44
Laboratorní stanovení etanolu (L. Chvíla)	48
Přímý laboratorní průkaz etanolu v organismu	48
Widmarkova metoda	48
Plynová chromatografie	49
Enzymová metoda	49
Hmotová spektrografie	49
Breath – alyser	50
Detalcol	50
Hargerova metoda	50
Nepřímý laboratorní průkaz etylalkoholu v organismu	50
Somatické následky abúzu alkoholu (K. Hampl)	53

Infekční nemoci	53
Zhoubné nádory	54
Nemoci žláz s vnitřní sekrecí	55
Poruchy výživy a přeměny látek	55
Nemoci krve a krevetvorných orgánů	56
Nemoci nervové	57
Nemoci oběhové soustavy	59
Nemoci dýchací soustavy	61
Nemoci trávicí soustavy	61
Nemoci močové soustavy	65
Nemoci kůže a svalů	66
Úrazy a otravy	67
Alkoholické psychózy (I. Sokol)	68
Delirium tremens	68
Alkoholická halucinóza	70
Korsakovova alkoholická psychóza	71
Polioencefalitis hemorrhagica superior (Wernicke)	71
Paranoidní alkoholická psychóza	72
Alkoholická epilepsie	72
Alkoholická demence	72
Léčba závislosti na alkoholu (J. Skála)	73
Biologická léčba	73
Antabus (disulfiram)	73
Jiné alkohol senzibilizující preparáty	77
Chemická averzivní léčba	77
Elektroaverzivní léčba	78
Psychoterapie	79
Léčebné cíle	80
Pozitivní a negativní výsledky psychoterapie	80
Skupinová psychoterapie	82
Terapeutická komunita	85
Rodinná a manželská terapie	90
Doléčování (následná péče)	93
Socioterapeutické kluby	93
Intenzivní léčebné pobyty v přírodě (ILPP)	94
Alkohol u žen, dětí a mladistvých (J. Skála)	95
Dítě a rodič závislý na alkoholu	96
Fetální alkoholový syndrom (R. Tichá)	100
Mechanismus vzniku FAS	101
Klinický obraz fetálního poškození alkoholem	101
Postižení růstu	102
Postižení CNS	102
Kraniofaciální dysmorfie	103
Další somatické anomálie	103
Diagnóza FAS	105
Prevence	105
Alkohol a sexualita (J. Skála)	107
Alkohol a pracovní výkon, úrazy, nemocnost, invalidita	109
Protialkoholní opatření a protialkoholní programy (J. Skála)	112
Organizace protialkoholní i protitoxikomanické (AT) péče a prevence (J. Skála)	114
Ambulantní péče	114
Indikační kritéria pro ambulantní léčbu	115
Ústavní péče	116
Indikační kritéria pro ústavní léčbu	116

Délka ústavní léčby a její efektivita	120
Záchytná stanice (ZS)	122
Forenzní aspekty abúzu a závislosti na alkoholu (P. Mareček)	124
Typy alkoholového opojení (opilost, ebrietas)	126
Prostá alkoholová opilost (ebrietas simplex)	126
Opilost patická (ebrietas pathica)	126
Opilost komplikovaná (ebrietas complicata)	128
Ochranná léčba protialkoholní	129
Některé připomínky k prováděné ochranné protialkoholní léčbě	131
Prevence (J. Skála)	132
II. Část	136
Úvod k závislosti na jiných drogách (J. Skála)	137
Droga, jedinec a společnost (J. Rubeš)	140
Droga a jedinec	140
Droga a společnost	141
Drogová scéna po 2. světové válce	142
Zneužívání návykové látky v současné době v ČSSR (J. Novotná)	144
Těkavé látky	145
Metamfetamin	146
Kannabinoidní látky	146
Benzodiazepiny	148
Fenylcyclohexylpiperidin – fencyklidin – PCP	148
Diagnóza abúzu a drogové závislosti (J. Novotná)	149
Laboratorní průkaz drog (L. Chvíla)	154
Metody laboratorního průkazu	154
Plynová chromatografie	154
Chromatografie na papíře	155
Chromatografie na tenkých vrstvách	155
Fotometrické metody	155
Hmotová spektrometrie	158
Imunochemické metody	158
Kapalinová chromatografie	158
Důsledky abúzu drog a drogové závislosti (J. Novotná)	159
Somatické důsledky abúzu a závislosti	159
Poškození u závislosti barbiturátového typu	159
Poškození u morfinového typu závislosti	160
Poškození u kannabisového typu závislosti	162
Poškození u amfetaminového typu závislosti	163
Poškození u návykových látek halucinogenního typu	163
Vliv na psychiku a osobnost	166
Léčba drogových závislosti (J. Rubeš)	171
Klasifikace drogových závislosti (toxikomanii)	171
Nejčastější typy abúzu a drogové závislosti v ČSSR	172
Sekundární typ abúzu a závislosti	173
Primární typ abúzu a závislosti	173
První pomoc při intoxikaci drogami (J. Novotná)	175
Způsoby léčeni (J. Rubeš)	177
Terapeutické setkání	177
Detoxikace	178
Náhled a motivace	178
Abstinenci indoktrinace	180
Dolčování, rehabilitace	180
Forenzní aspekty abúzu drog (P. Mareček)	182

Úkoly znalce při forenzním hodnocení pachatele, jehož činnost je ve spojení s užíváním drog	184
Ochranná protitoxikomanická léčba	185
Prevence zneužívání nealkoholových drog a drogových závislostí (J. Rubeš)	186
Administrativně regulační opatření	186
Opatření obecně informující a zdravotně výchovná	187
Literatura	190
Věcný rejstřík	204